

ЕТНОПСИХОЛОГІЯ

Викладач: кандидат педагогічних наук, доцент Козич Ірина Володимирівна

Кафедра: психології, VIII корпус, ауд.221

E-mail: kozich.irina@gmail.com

Телефон: (061) 228-75-92

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення)

Освітня програма, рівень вищої освіти		Психологія; другий (магістерський) рівень				
Статус дисципліни		Нормативна				
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2023-24	Рік навчання - 1	Тижні	14
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів	4		Лекційні заняття – 14 Семінарські заняття – 14 Самостійна робота – 62	
Вид контролю	Залік					
Посилання на курс в Moodle		https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4828				
Консультації: що середа, 12.55-14.15 або за домовленістю чи ел. Поштою Що четверга Zoom з 13 -14.30 https://us02web.zoom.us/j/6988597262?pwd=OUFtaGZTSzdJanZma2kyT1dhc1lTQT09 Ідентифікатор конференції: 698 859 7262 Код доступу: 4086						

ОПИС КУРСУ

Метою курсу «Етнопсихологія» є знайомство студентів із теоретичними та емпіричними основами даної науки, забезпечення можливості засвоєння психологічних знань про культурну обумовленість психіки і поведінки людини, особливості розвитку особистості у культурі та соціальній психології міжкультурного спілкування і взаємодії.

Вивчення дисципліни створює цілісне уявлення про особливості поведінки представників різних етнічних груп, психологічні виміри культури, соціальні наслідки культурного різноманіття, феномени етноцентризму та етнічної стереотипізації, особливості формування та актуалізації етнічної ідентичності, проблеми етнічних міграцій та акультурації мігрантів, фактори етнічної толерантності та інші актуальні проблеми сучасності.

Основна ідея даного курсу спрямована на поєднання теоретичної та практичної підготовки студентів, розвиток самостійних навичок організації науково-дослідницької і психолого-практичної діяльності у сфері етнічної та кроскультурної психології.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

Завдання курсу:

– озброїти знаннями щодо особливостей співвідношення психології та культури, виокремлення головних розрізнявальних ознак етнічних спільнот, аналіз факторів, які впливають на міжкультурні особливості спілкування, визначення психологічної природи етнічних конфліктів.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є соціально-психологічні риси національно-етнічних спільнот, їхній вплив на поведінку особистості, а також соціально-психологічні процеси й особливості етнічного розвитку та міжнаціонального спілкування.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких **результатів навчання (компетентностей)**:

ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій

ПРН6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість

ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

ПРН11 Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності.

ПРН14. Уміння вирішувати психологічні проблеми, пов'язані з організацією та керівництвом людськими ресурсами, супроводом групових та робочих процесів, поведінкою фахівців.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні оволодіти такими **програмними компетентностями**:

ІК. Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності

ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)

СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності (галузеві стандарти)	Методи і контрольні заходи
<p>ІК. Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог</p>	<p>Методи: - вивчення і обговорення матеріалу на лекційних та практичних заняттях; - самостійна робота; - підготовка і виконання індивідуальних завдань з майбутньої професійної проблематики; Контрольні заходи: поточне та підсумкове тестування, усне опитування; презентація та обґрунтування власної позиції</p>

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

<p>ЗК5. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності ЗК6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)</p>	<p>Контрольні заходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опитування; - тестування; - доповіді;
<p>СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами в моно- та мультидисциплінарних командах</p>	<p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчення і обговорення матеріалу на лекційних та практичних заняттях; - самостійна робота; - підготовка і виконання індивідуальних завдань з майбутньої професійної проблематики; - робота з першоджерелами, реферування, підготовка виступів та доповідей <p>Контрольні заходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - опитування; - тестування; - доповіді; - індивідуальні письмові завдання; - презентації.
<p>ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій ПРН6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності ПРН11 Здійснювати адаптацію та модифікацію існуючих наукових підходів і методів до конкретних ситуацій професійної діяльності ПРН14. Уміння вирішувати психологічні проблеми, пов'язані з</p>	<p>Методи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - вивчення і обговорення матеріалу на лекційних та практичних заняттях; - самостійна робота; - підготовка і виконання індивідуальних завдань з майбутньої професійної проблематики; <p>Контрольні заходи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - поточне та підсумкове тестування, усне опитування; презентація та обґрунтування власної позиції

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

організацією та керівництвом людськими ресурсами, супроводом групових та робочих процесів, поведінкою фахівців.

Міждисциплінарні зв'язки. Дисципліна «Етнопсихологія» логічно й змістовно-методично пов'язана з дисциплінами «Психогігієна і психопрофілактика», «Індивідуально-психологічне консультування», «Психологія організацій» (відповідно до структурно-логічної схеми ОПП).

Матеріально-технічне забезпечення.

Невід'ємну частину курсу складає система електронного забезпечення навчання – Moodle, в якій розміщуються допоміжні матеріали до компоненту дисципліни, тестові завдання для самоперевірки, а також форми для проведення рефлексій за курсом.

Політика курсу

Комунікації між викладачем і здобувачами вищої освіти відбувається в аудиторії (за умови наказу ректора, про припинення дистанційного навчання), у системі електронного забезпечення навчання Moodle, а також в рамках запланованих для цього курсу консультацій на платформі Zoom, та електронною поштою.

Академічна доброчесність. Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Виявлення ознак академічної не доброчесності (відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування тощо) в письмовій роботі студента є підставою для її не зарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату.

Відвідування занять. Відвідування занять є важливим складником навчання, тому пропуски без поважних причин не толеруються.

Схема курсу

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години				Самостійна робота, год		Система накопичення балів			
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год			Теор. зав-ня	Практ. зав-ня	Усього балів	
			о/дф.	з/дист.ф.	о/дф.	з/дист.ф.	о/д ф.				з/дист.ф.
1	23	8	6		2		15		5	5	10
2	21	6	4		2		15		5	5	10
3	27	12	8		4		15		5	20	25
4	19	4	2		2		15		5	10	15
Усього за змістові модулі	90	30	20		10		60		20	40	60
Підсумковий семестровий контроль	30						30				40

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

Змістовий модуль	Усього годин	Аудиторні (контактні) години				Самостійна робота, год		Система накопичення балів		
		Усього годин	Лекційні заняття, год		Практичні заняття, год			Теор. зав-ня	Практ. зав-ня	Усього балів
			о/д.ф.	з/дист.ф.	о/д.ф.	з/дист.ф.	о/д.ф.			
екзамен										
Загалом		30				60		100		

Теми лекційних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д.ф.	з/дист.ф.
1.	Етнопсихологія як наука	4	
2	Проблема етносу та націй в етнопсихології	2	
3	Культура як об'єкт відродження і втілення національної психології	2	
4	Етнічні конфлікти	2	
5	Етнічні традиції та ділове спілкування	2	
6	Особливості українського етносу	2	
Разом		14	

Теми практичних занять

№ змістового модуля	Назва теми	Кількість годин	
		о/д. ф.	з/дист. ф.
1	Етнопсихологія як наука	2	
2	Проблема етносу та націй в етнопсихології	2	
3	Культура як об'єкт відродження і втілення національної психології	2	
4	Етнічні конфлікти	2	
5	Етнічні традиції та ділове спілкування	4	
6	Особливості українського етносу	2	
Разом		14	

Самостійна робота

№ з/П	Назва теми	Кіл-ть годин

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

1	Тема 1. Етнопсихологія як наука.	12
	<p>1. Вказати не менше п'яти аргументів-цілей на запитання: для чого у практичній діяльності людини необхідне вивчення, знання і врахування національної психології?</p> <p>3. Розкрити значення етнічної психології для професійної діяльності керівника, педагога, практичного психолога та інших представників соціономічних професій.</p> <p>4. Самостійно опрацювати роботу Драгоманова М.П. "Чудацькі думки про українську національну справу".</p> <p>5. На основі прочитаного матеріалу визначити необхідність вивчення свого родовіду і схематично відтворити історію власного роду. Література: Драгоманов М.П. Чудацькі думки про українську національну справу // Вибране. – К.: Либідь, 1991. – С. 461-558.</p>	
2	Тема 2. Проблема етносу та націй в етнопсихології.	10
	<p>1. Розкрити основний зміст однієї з тем:</p> <p>2. Характер особистості та національний характер. - Національний характер: природа, формування, прояви. (письмовий звіт)</p> <p>2. Описати 1-2 етикетну норму, 1-2 звичаї суто українського вжитку. Проаналізувати потребу в їх виникненні й збереженні.</p> <p>3. Підібрати за творами українських (або зарубіжних) письменників психологічний опис образу: українця, німця, японця тощо.</p> <p>4. Назвати методи, що необхідні для вивчення національного характеру.</p> <p>5. Скласти синквейн на одну з таких тем: нація, етноцентризм, толерантність, архетип. Синквейн – це вірш, який містить п'ять рядків. Перший рядок – іменник, який є темою чи назвою віршу. Другий рядок – два прикметники згідно з темою. Третій рядок – три дієслова згідно з темою. Четвертий рядок – висловлювання з чотирьох слів, у якому виявляється ставлення до іменника. П'ятий рядок – резюме згідно з темою (одне слово чи словосполучення).</p>	
3	Тема 3. Культура як об'єкт відродження і втілення національної психології	10
	<p>1. Проілюструвати на 2-3 прикладах процес інкультурації.</p> <p>2. Описати як може поєднуватися національне виховання та вивчення рідної мови.</p> <p>3. Проілюструвати на прикладах рівні етнічних відмінностей мовленнєвого спілкування (4-5 прикладів).</p>	
4	Тема 4. Етнічні конфлікти.	10
	<p>1. Схематично представити чинники і типологію міжетнічних конфліктів.</p> <p>2. Проаналізувати один з сучасних етнічних конфліктів.</p>	

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

	<p>Для аналізу можна обрати конфлікт будь-якого типу: як внутрішньодержавний, так і міждержавний. Виконання завдання необхідно здійснити за однією з методик аналізу етнічного конфлікту. Аналіз структурних компонентів конфлікту. Даний аналіз рекомендується здійснювати за такою схемою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Учасники, сторони конфлікту; - Характер конфлікту (відкритий, прихований); - Просторово-часові параметри; - Етапи та інтенсивність; - Наслідки та результати. <p>По завершенні аналізу потрібно зробити висновки про функції, які виконує даний конфлікт – позитивні чи негативні.</p>	
5	<p>Тема 5. Етнічні традиції та ділове спілкування</p> <p>Підготувати доповіді за однією із тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Геноцид як крайня форма міжетнічної взаємодії. - Дискримінація за ознакою національної чи мовної належності. - Відносини субординації у США, Індії, Росії. - Сегрегація за мотивом расової або етнічної належності. 	10
	<p>Тема 6. Особливості українського етносу.</p> <p>Розкрити основний зміст однієї з тем:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Етноцентризм як соціально-психологічне явище. - Як утворюється етнічний стереотип? - Знаки-символи України. - Символізм української писанки. <p>2. Описати автостереотип українця.</p> <p>3. Записати 2-3 українські народні пісні. Здійснити психологічний аналіз образів-символів, які відображені у пісенних рядках.</p> <p>4. Порівняти складові української та російської ментальності. Вказати чинники, які зумовили ці відмінності.</p> <p>5. Опрацювання першоджерела та здійснення характеристики українських архетипів за роботою Юнга К. “Архетипи колективного несвідомого. Психічні типи”. Література: Юнг К. Архетипи колективного несвідомого. Психічні типи</p> <p>// Читанка з історії філософії / Під ред. Г.І. Волинки. Київ: Довіра, 1993. Кн. 6.: Зарубіжна філософія ХХ ст. С. 167-179</p>	10
	Разом	62

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

Види контролю і система накопичення балів

Накопичення балів студентами відбувається у період вивчення дисципліни на підставі проведення викладачем двох основних видів контролю: **поточного** (перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу в обсязі певної теми чи окремого розділу) та **підсумкового** (перевірка рівня засвоєння студентами навчального матеріалу по завершенню курсу).

Максимальна кількість балів за результатами поточного контролю складає 60 балів, з яких: 50 балів – за виконання завдання на практичних заняттях; 10 балів – за проходження поточного тестування.

Допуск до підсумкового контролю складає 35 балів.

Максимальна кількість балів за результатами підсумкового контролю складає 40 балів, з яких: 10 балів – підсумкове самостійне електронне тестування, 20 балів – виконання індивідуального завдання та 10 балів – усна відповідь на поставлені питання екзаменаційного білета.

№ з/п	Вид контрольного заходу	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
1	Експрес-контроль під час аудиторних занять <i>Термін виконання: під час проведення лекційних занять</i>	9	2	18
2	Виконання завдання самостійної творчої роботи. <i>Термін виконання: у межах підготовки до практичних занять.</i>	4	2	8
3	Презентація й обговорення самостійного творчого завдання на практичному занятті <i>Термін виконання: у межах підготовки до практичних занять.</i>	4	2	8
4	Підготовка есе <i>Термін виконання: у межах підготовки до практичних занять.</i>	2	2	4
5	Проведення діагностичних процедур на практичних заняттях <i>Термін виконання: у межах підготовки до практичних занять</i>	4	3	12
6	Самостійне проходження електронного тестування за результатами вивчення матеріалу Розділу 1. <i>Термін виконання: упродовж тижня після проведення лекційного заняття з останньої теми Розділу 1.</i>	1	5	5
7	Самостійне проходження електронного тестування за результатами вивчення матеріалу Розділу 2. <i>Термін виконання: упродовж тижня після проведення лекційного заняття з останньої теми Розділу 2.</i>	1	5	5
Усього за поточний контроль				60
6	Підсумкове самостійне електронне тестування за	1	10	10

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

	результатами вивчення курсу у повному обсязі. <i>Термін виконання: упродовж екзаменаційно-залікової сесії (не пізніше дня екзамену за розкладом).</i>			
	Індивідуальне завдання <i>Термін виконання: упродовж екзаменаційно-залікової сесії (не пізніше дня екзамену за розкладом).</i>		20	20
	Відповідь на питання екзаменаційного білета для перевірки якості засвоєння матеріалу курсу. <i>Термін виконання: згідно з розкладом екзаменаційно-залікової сесії.</i>		10	10
Усього		20		100

Критерії оцінювання.

Експрес-контроль оцінюється у 2 бали:

- 2 бали нараховуються студентам, які вільно володіють усім навчальним матеріалом, орієнтуються в темі та аргументовано висловлюють свої думки.
- 1 бал отримують студенти, які частково володіють матеріалом та можуть окреслити лише деякі проблеми теми.

Виконання самостійної роботи практичного завдання та його презентацій на практичному занятті оцінюється у 4 бали (2 бали - за підготовку та 2 бали за презентацію).

– 4 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання, виявив творчий підхід до його виконання та представлення; під час презентації виказав глибоку обізнаність щодо теми завдання, розуміння сутності досліджуваної проблеми: виявив навички взаємодії з аудиторією, запропонував питання для групового обговорення.

– 3 бали отримує студент, який самостійно, у повному обсязі виконав завдання: під час презентації виказав розуміння сутності досліджуваної проблеми: запропонував питання для групового обговорення.

– 2 бали отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, стереотипно, але принципово правильно; під час презентації виявив не повну обізнаність щодо теми дослідження, але під час обговорення проблемних питань, виявив певну активність, запропонував шляхи пошуку відповідей на проблемні запитання, або виконав завдання у повному обсязі, але не брав участі у презентації результатів.

– 1 бал отримує студент, який виконав завдання не в повному обсязі, з порушенням структури доповіді та/або без презентації; під час виконання завдання припускався певних помилок.

– 0 балів отримує студент, який не виконав завдання або виконав його принципово неправильно. У таких випадках студенту надається одна можливість повторного виконання та презентації завдання, але не пізніше наступного практичного заняття.

Виконання есе оцінюється у 2 бали:

– 2 бали отримують студенти, які можуть виокремити з різних джерел основні положення, структурно об'єднати їх, коротко проаналізувати кожне з них та зробити ґрунтовні узагальнюючі висновки;

– 1 бал отримують студенти, які в цілому правильно виокремили основні положення кожного з джерел, але не зробили їх відповідного аналізу та узагальнюючих висновків.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

Виконання індивідуального завдання оцінюється в 20 балів:

- опис конфліктної ситуації (3 бали);
- внутрішні та зовнішні умови виникнення конфлікту (4 балів);
- сенс конфлікту для кожного з учасників (3 бали);
- психологічний аналіз стосунків між учасниками конфлікту (6 балів);
- які пізнавальні та виховні цілі можуть бути досягнуті при різних варіантах вирішення конфлікту? (4 бали).

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)	3 (задовільно)	Не зараховано
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Рекомендована література

Основна

1. Данилюк І. В. Етнічна психологія як галузь наукового пізнання. Київ: Самміт-книга, 2010. 432 с. <https://www.twirpx.com/file/1420471/>
2. Етнопсихологія / За ред. Л. Е. Орбан-Лембрик. – Івано-Франківськ Прикарпатський ун-т ім. Василя Стефаника, 1994. – 83 с.
3. Етнопсихологія : навч. посібн. для студентів спеціальності «Початкова освіта. Практична психологія» / автор-упорядник О. П. Цюняк. – Івано-Франківськ : ЯРИНА, 2017. – 132 с. <https://cutt.ly/rEf1LoW>
4. Етнопсихологія / укладачі Ольховецький С. М. Ольховецький В. С. – Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2019. – 155 с. <https://cutt.ly/dEfMfW8>
5. Кириченко Т. В. Етнопсихологія : навч.-метод. посібник – Переяслав-Хмельницький : Видавництво С К В, 2017. – 261 с.
6. Львовчкіна А. М. Етнопсихологія : навчальний посібник. – К. : МАУП, 2002. – 144 с. <https://maup.com.ua/assets/files/lib/book/n135.pdf>
7. Махній М. М. Етнічна психологія : навчальний посібник. – К. : Видавничий дім «Слово», 2016. – 272 с. <https://cutt.ly/8Ef0JGR>
8. Павленко В. М. Етнопсихологія : підручник. – Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. – 448 с. <http://ekhnuir.univer.kharkov.ua/handle/123456789/16042>
9. Пірен М. І. Основи етнопсихології : підручник. – К. : Університет «Україна», 2011. – 526 с. <https://cutt.ly/OEf0Vf1>
10. Савицька О. В. Етнопсихологія : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / О. В. Савицька, Л. М. Співак. – К. : Каравела, 2011. – 263 с. <https://cutt.ly/oEf2TQ9>

11. Цюняк О. П. Етнопсихологія: навчально-методичний посібник для самостійної роботи студентів. – Івано-Франківськ : Видавець Кушнір Г. М., 2020. – 76 с. <http://lib.pnu.edu.ua:8080/handle/123456789/7428>
12. Янів В. Нариси з історії української етнопсихології / Упоряд. М. Шафовал. – 3-тє вид., стер. – К. : Знання, 2006. – 341 с. <http://irbis-nbuv.gov.ua/ulib/item/ukr0000015046>

Додаткова

1. Нельга О. В. Теорія етносу: Курс лекцій. Київ: Тандем, 2007. 67 с.
2. Павленко В.М., Солдатова Г.У. Дослідження етнічної самосвідомості в Україні //Актуальні проблеми психології: традиції і сучасність. – Т.2. – К., 1993. – с. 279 – 285. Павленко В.М., Таглін С.О. Етнопсихологія. Київ: Сфера, 1999. 407 с.
3. Fiimham A., Bochner S. Culture shock: Psychological reactions to unfamiliar environments. – L., 2016.
4. Oberg K. Culture shock: Adjustment to new cultural environments // Practical Anthropology. – 2016. – Vol. 7.

Інформаційні ресурси:

1. Гончарук Н. Етнопсихологічні витоки українського характеру в концепції Олександра Кульчицького. – Режим доступу: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/37495>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Курс передбачає обов'язкове відвідування семінарських занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати семінарські заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та семінарських занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). Будь ласка, не забувайте активувати режим «без звуку» до початку заняття.

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

Під час виконання заходів контролю (термінологічних диктантів, контрольних робіт, екзаменів) використання гаджетів заборонено. У разі порушення цієї заборони роботу буде анульовано без права перескладання.

Комунікація

Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є Moodle.

Важливі повідомлення загального характеру регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу. Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень. Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці курсу у Moodle, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на Moodle, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам».

*Якщо за технічних причин доступ до Moodle є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу: **kozich.irina@gmail.com** У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.*

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ

Визнаючи відповідальність, покладену на заклади вищої освіти України в цей доленосний історичний момент, Запорізький національний університет визначає свою місію як ProFuturo («заради майбутнього») і вбачає її у формуванні якісного людського капіталу задля повоєнного відновлення держави та повноцінного представлення України в європейській спільноті.

Відповідно, візія Запорізького національного університету відбиває його прагнення стати університетом майбутнього в усіх сферах діяльності: освіті, науці, міжнародній діяльності, громадському служінні, розвитку технологій та формуванні ціннісної парадигми випускників.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою: <https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методичку проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yccds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок*

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ СОЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ
Силабус навчальної дисципліни

призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**

Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. (061) 228-75-50

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

СИСТЕМА ЕЛЕКТРОННОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ НА ПЛАТФОРМІ MOODLE: <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua. У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі СЕЗН ЗНУ на платформі Moodle, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

ЦЕНТР ІНТЕНСИВНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

ЦЕНТР НІМЕЦЬКОЇ МОВИ, ПАРТНЕР ГЕТЕ-ІНСТИТУТУ: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocznu/nim>

ШКОЛА КОНФУЦІЯ (ВИВЧЕННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>